WIERDE & DIJK
DE VERENIGING VOOR AGRARISCH NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER NOORD-GRONINGEN

Nieuwsbrief

Negentiende jaargang - oktober 2019

nr. 37

Van het bestuur

In verband met personele wisselingen ontvangt u dit jaar maar één Nieuwsbrief. Volgend jaar hopen we weer twee uit te brengen. Dat wil niet zeggen dat we als bestuur stil hebben gezeten.

De Nieuwjaarsbijeenkomst vond dit jaar plaats in het dorpshuis van Pieterburen. Van daaruit werd een excursie georganiseerd door het dorp en in de kerk onder de bezielende begeleiding van Wigbolt Wieringa.

Op de algemene jaarvergadering in februari heeft het bestuur afscheid genomen van Catrienus Rouwé en Fred de Ruiter. Voorzitter Koos Koop bedankte beiden leden voor hun inzet. Hij overhandigde Catrienus een kunstwerk van glas met een kievit erop gemaakt. Catrienus heeft zich namelijk jarenlang ingespannen voor het weidevogelbeheer. Fred kreeg eenzelfde glazen kunstwerk maar dan met een boerenschuur erop voor zijn inspanningen in de werkgroep Agrarisch Landschappelijk Bouwen (ALB). Als laatste overhandigde Koos Koop het voorzitterstokje aan Geert Bos.

Na de pauze vertelde Peter Harry Mulder uit Muntendam op een boeiende en stimulerende manier over zijn akkerbouwbedrijf met natuurinclusieve landbouw. Hij runt met zijn vrouw boerderij 'Kloosterplaats' een akkerbouwbedrijf waarbij daadwerkelijk rekening wordt gehouden met natuur en landschap. Onze PR-commissie is van plan volgend jaar een excursie naar Kloosterplaats te organiseren.

Het bestuur is verheugd dat inmiddels één van de twee vacatures is ingevuld. Met Albert-Erik de Winter uit Usquert hebben we er weer een enthousiast bestuurslid bij! Hij zal zich zelf voorstellen in deze nieuwsbrief. We zijn op zoek naar meer bestuursleden, met name vrouwen, want die zijn nu ondervertegenwoordigd!

Op 16 juni jl. vond een zeer succesvolle slotbijeenkomst plaats van het pilotproject ALB. We mogen wel stellen dat deze pilot haar vruchten heeft afgeworpen. Niet alleen is het landschap drie mooie boerenschuren rijker geworden, maar heeft het concept agrarisch landschappelijk bouwen meer bekendheid gekregen. Maar we zijn er nog niet! Het is nu aan de provincie om in haar beleid meer aandacht aan dit onderwerp te schenken. Een uitgebreid verslag van de slotbijeenkomst vindt u ook in deze Nieuwsbrief.

W & D: 20 jaar

Dit jaar, 2019, is het twintig jaar geleden dat onze agrarisch natuur- en landschapsvereniging Wierde & Dijk werd opgericht: de eerste in een akkerbouwgebied! We zijn druk bezig met de voorbereidingen om dit heugelijke feit te gaan vieren. Het feest wordt gehouden op **zaterdag 4 januari 2020 op landgoed Verhildersum in Leens.** U ontvangt binnenkort meer informatie.

! Heeft u belangstelling een stukje voor de Nieuwsbrief te schrijven? Dan kunt u dit melden via info@wierde-en-dijk.nl of bij één van de bestuursleden.

Agenda

Op zaterdag 4 januari 2020 houden we de **Nieuwjaarsbijeenkomst** van Wierde & Dijk met **aandacht voor het 20-jarig jubileum** (25 november 1999-2019). De bijeenkomst wordt gehouden op landgoed Verhildersum in Leens.

Grunn leeft!

Verzoek aan de leden en donateurs

Voor het bijwerken van ons ledenbestand willen wij graag beschikken over de e-mailadressen van onze leden en donateurs.

Dit geldt uitsluitend voor die leden en donateurs die hun nota van Wierde & Dijk via de post ontvangen. U kunt uw e-mailadres mailen naar onze penningmeester Harry Hoving. Het e-mailadres is: hhj.hoving@gmail.com.
Bij voorbaat dank hiervoor.

Even voorstellen

Mijn naam is Albert-Erik de Winter. Ik ben 40 jaar oud en als beleidsmedewerker groen werkzaam bij de gemeente Oldambt. Sinds dit voorjaar ben ik bestuurslid bij Wierde & Dijk. Ik ben geboren in Middelstum en woonachtig in Usquert. Met uitzondering van de periode dat ik bos- en natuurbeheer studeerde in het Gelderse Velp heb ik altijd in Noord-Groningen gewoond.

De Vereniging Wierde & Dijk ken ik al heel lang. In het verleden heb ik veel met Wierde & Dijk samengewerkt in projecten rond de aanplant van veldstruwelen en biodiversiteitsonderzoek in rietsloten.
Ik heb veel bewondering voor de wijze waarop Wierde & Dijk zich op onderscheidende wijze inzet voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, zoals op dit moment bijvoorbeeld met het agrarisch landschappelijk bouwen.
Ook de inspanningen die deze vereniging in het verleden heeft geleverd om de waarde en betekenis van overjarige rietsloten op de kaart te zetten, blijf ik nog steeds enorm waarderen.

Sloten met overjarig riet zijn landschappelijk namelijk erg fraai en ecologisch ook nog eens waardevol als broedhabitat voor diverse soorten riet- en moerasvogels.
Als nieuw bestuurslid zou ik het bestuur graag willen ondersteunen met mijn kennis over ecologie en landschapsbeheer. Bomen, (boeren-land)vogels, faunabeheer en insectengroepen als dagvlinders en libellen zijn enkele van mijn interessegebieden.

Bij gelegenheid hoop ik u snel eens te ontmoeten tijdens een Wierde & Dijk activiteit!

Met vriendelijke groet,
Albert-Erik de Winter

Afsluiting pilotproject

Agrarisch Landschappelijk Bouwen (ALB)

Ruim 80 belangstellenden waren vrijdagmiddag 14 juni 2019 aanwezig op de afsluitingsbijeenkomst van het zeer succesvolle pilotproject ALB. Dankzij dit door de provincie Groningen gesubsidieerde project is het landschap drie mooie agrarische schuren rijker. Deze kunnen weer als voorbeeld dienen voor andere boeren. De bijeenkomst vond plaats in de nieuwe (pilot)schuur van de familie Westers in Hornhuizen, waarbij verschillende interessante sprekers het woord voerden.

Na de openingswoorden van Geert Bos, voorzitter van Wierde & Dijk, werd de microfoon overhandigd aan dagvoorzitter Alina Kiers. Zij introduceerde landschapsarchitecte Greet Bierema en architect Haiko Meijer, die over hun aandeel in het bouwproces van de nieuwe schuur van Westers vertelden. Daarna werd het woord gegeven aan de trotse eigenaar. Harm Westers vertelde over het belang van vroegtijdige communicatie met dorpsgenoten. Hij legde vooral de nadruk op de rol van de gemeente bij de bouw van een nieuwe schuur, die niet in een standaardcatalogus staat en waarbij het landschap uitgangspunt is.

Shera van den Wittenboer, adviseur landschap van het College van Rijksadviseurs, pleitte in het kader van de zogenaamde regiodeals voor een "landschapsinclusieve landbouw". Dit heeft alles te maken met de landbouwvisie van minister Schouten "Waardevol en verbonden". Daarin wordt gepleit voor een duurzame kringlooplandbouw met respect voor bodem, biodiversiteit, milieu en landschap. Voor een eerste verkenning van deze koersverandering heeft de rijksoverheid gekozen voor drie regio's, waaronder het Marnegebied. Hierbij zal ook Wierde & Dijk betrokken zijn.

In de pauze werd de film over het bouwproces van de drie pilotschuren getoond, gemaakt door Sarah Stiles. Bart Moes, ambtenaar ruimtelijke ordening bij de gemeente Het Hogeland, vertelde aan de hand van praktijkvoorbeelden zijn ervaringen met agrarisch landschappelijk bouwen.
Leden van de werkgroep ALB hadden hard gewerkt aan een fotoboekje met de titel "Zo kan het ook". Het bevat ongeveer 25 voorbeelden van "mooie" schuren en stallen. Attie Bos overhandigde het eerste exemplaar aan de voormalige voorzitter van de adviescommissie ALB, Ben Westerink. Hij blikte terug op de goede samenwerking en hoopte dat het boekje een inspiratiebron voor velen zal zijn. Het kan worden besteld via info@wierde-en-dijk.nl.
De bijeenkomst werd met een paneldiscussie afgesloten. Vertegenwoordigers van het Rijk, de provincie, gemeente en twee boeren gingen met de zaal in gesprek onder vakkundige begeleiding van Alina Kiers.
De middag eindigde met het gebruikelijke "hapje en drankje".

Met deze slotbijeenkomst kwam een einde aan het (tweede) pilotproject ALB van Wierde & Dijk. Het ging daarbij niet alleen om de bouwprojecten, ook het verspreiden van het concept ALB was een doelstelling. Het is nu aan de provincie of de pilot wordt omgezet in toekomstig beleid. Een stimulerende rol van de overheid blijft noodzakelijk, want ook de komende jaren zullen er talrijke nieuwe schuren en stallen worden gebouwd.

Vlinderproject 2019

In het voorjaar van 2019 werd Wierde & Dijk benaderd (via Collectief Midden Groningen) door de Vlinderstichting om een perceel van ca. één hectare te zoeken op het Hogeland, om in te richten voor boerenlandvlinders. Tijdens een startbijeenkomst in Loppersum bleek er bij een groot aantal leden van Wierde & Dijk belangstelling te zijn om mee te doen. Het voorstel om kleinere terreintjes - tot 1000 m2 - in te zaaien met een vlinderbloemenmengsel viel bij Antonie Stip, projectleider van de Vlinderstichting, in goede aarde.

Zaad van de Cruidthoeck werd om niet beschikbaar gesteld en een kleine bijdrage in de aanlegkosten was ook nog mogelijk.

Uiteindelijk werden acht veldjes voorbewerkt en ingezaaid. Op 30 augustus jl. hebben de deelnemers een rondgang gemaakt en de resultaten van alle werkzaamheden bekeken.

Een aantal veldjes lag er mooi bij. Al behoorlijk wat bloei, een grote soortenrijkdom aan planten en een grote variatie aan insecten. Bijzondere of uitzonderlijk veel vlinders hebben we niet geconstateerd.

Andere veldjes vielen tegen, vooral door vergrassing met kweekgras of riet. Eén veldje is ondertussen opnieuw gefreesd. We zijn daar te gehaast begonnen. Een leerpunt voor ons is dat we 'schoon' moeten beginnen, dat wil zeggen zonder wortelonkruiden als distel en kweek. Schoon beginnen, zonder inzet van chemische middelen, kunnen we alleen bereiken door intensieve en herhaalde grondbewerking.
Een overweging is om daarna nog een hoog en maandenlang 'gesloten' gewas te telen, die licht wegneemt van de grassen en die daarmee 'weggeconcurreerd' kunnen worden. Aardappelen en luzerne zouden kunnen. In dat geval praten we over een uitstel van minimaal een jaar.

Bij het veld met rietoverlast denken we het riet door regelmatig maaien (en afvoeren van het maaisel) nog kwijt te kunnen raken.

Over het geheel is het in het najaar de tijd om te maaien en het maaisel af te voeren. Veel van de gezaaide plantensoorten kiemen langzaam of ontwikkelen zich langzaam. Er zijn bovendien veel tweejarigen en vaste planten bij, dus dat biedt hoop.

Kortom: nog veel te leren, voor ieder van ons. De kennis van boeren om met mechanische middelen en teeltmaatregelen (en zonder chemie) dit soort specialistische gewassen te beheren, is er nog, zij het bij de oudere generatie. Daarentegen is er op de meeste boerenbedrijven een keur aan machines en werktuigen aanwezig om grond te bewerken, los te trekken, te keren enz. Voor de burgerleden en deelnemers aan dit project is dit niet het geval. We zullen dus boerenleden van Wierde & Dijk bereid moeten vinden om te helpen. Voor dit eerste jaar moeten we daarbij vermelden dat dit door Jurtko Boerma en Joke Hellenberg, met advies en werkzaamheden en door Koos Koop, met advies en bemoediging, is gedaan.

Piet Glas

Eerste kievitsei

overhandiging weidevogelbokaal

Pilot in het Marnegebied van het College van rijksadviseurs

Op zoek naar perspectieven voor natuur- en landschapsinclusieve landbouw

De aandacht voor natuurinclusieve landbouw neemt de laatste jaren sterk toe. Met de landbouwvisie 'Waardevol en verbonden' zet minister Schouten in op duurzame kringlooplandbouw met respect voor bodem, biodiversiteit, milieu en landschap. Ook veel boeren zetten al geruime tijd stappen richting een vorm van landbouw die meer in balans is met de natuur. Er is nu behoefte aan experimenteerruimte en perspectief: hoe ziet die landbouw en dat landschap van de toekomst eruit, en hoe verdient een boer daarin zijn brood?

Het *College van Rijksadviseurs* zet pilots op in een zandgebied (Salland, Overijssel), een veengebied (de Krimpenerwaard in Zuid-Holland (veen) en een kleigebied (Het Marnegebied in Groningen). In de pilots wordt vanuit ruimtelijk, ecologisch en landbouweconomisch perspectief onderzocht hoe de transitie naar een meer natuur- en landschapsinclusieve landbouw vorm kan krijgen. Samen met lokale stakeholders en experts wordt in kaart gebracht hoe de transitie naar natuur- en landschapsinclusieve landbouw vorm kan krijgen. Met name boeren zullen hierbij een belangrijke rol spelen. Wierde & Dijk is gevraagd hieraan mee te werken.

Er zullen drie brainstormsessies worden georganiseerd, waar ongeveer 10-12 boerenleden van Wierde & Dijk bij aanwezig zijn. Het is de bedoeling om op basis van de resultaten van deze sessies een Plan van Aanpak op te stellen.
Dit zal vervolgens worden overhandigd aan minister Schouten van Landbouw.
De eerste sessie zal plaatsvinden op dinsdagmiddag 5 november.

Meer informatie:
Attie F. Bos

Bedum bij-vriendelijk: een half jaar jong!

- ✓ Een kleine bijdrage leveren aan het herstel van biodiversiteit in Bedum.
- ✓ Deskundiger worden in de vraag hoe je dat dan doet.
- ✓ Mensen en groepen bewuster maken van het belang van bijen en vlinders.
- ✓ Geschikte activiteiten bedenken om dat te realiseren.

Dat zijn de belangrijkste punten die in het afgelopen half jaar voorbij komen in de dit voorjaar gevormde groep "Bedum bij-vriendelijk".

De start

In de eerste bijeenkomst, 5 maart jl., vertellen Jan Willem Kok en Trudy van Wijk van de ANOG (Agrarische Natuurvereniging Oost Groningen) de liefst 50 aanwezigen over de **bijen-app**, waar hard aan wordt gewerkt. Het idee is via die app kennis rond de bij beschikbaar te maken, tips te geven (o.a. hoe je tuin en openbaar groen in te richten) en goede initiatieven in de regio te tonen. Daarnaast is het de bedoeling dat burgers en boeren nadenken over verbeteringen in het eigen dorp, resp. het eigen bedrijf. Het betrekken van agrariërs (in Bedum e.o.) gebeurt overigens in een latere fase. De app is naar verwachting later dit jaar beschikbaar.

Geschikte terreinen

In de afgelopen tijd gaat de groep Bedum bij-vriendelijk na welke (openbare) terreinen zich lenen voor bij-vriendelijke aanplant. In veel gevallen is de gemeente (Het Hogeland) de eigenaar van die gronden en daarmee is contact gezocht. De betreffende medewerker van de gemeente waardeert het initiatief van de groep en onderzoekt de aangedragen terreinen op geschiktheid. Hij benadrukt het belang van goed onderhoud en beheer, nadat de aanplant is verricht. De gemeente is ook al actief bij projecten (bijv. St. Annerheem, een op te knappen milieuvriendelijke tuin naast woongebouw De Horst) en denkt na over ecologisch bermbeheer.
De groep Bedum bij-vriendelijk wil desgewenst ook vrijwilligers leveren voor assistentie bij het onderhoud of bij het verwerven van financiën bij fondsen, als "private partij". De groep heeft bijvoorbeeld contact met Landschapsbeheer Groningen over mogelijkheden tot mede-financiering van bij-vriendelijke inrichting van terreinen.
Op initiatief van enkele huurders wordt contact gelegd met Woningstichting Wierden en Borgen over een terrein achter woningen aan de Almastraat. De Woningstichting blijkt bereid het enigszins verwaarloosde terrein weer te revitaliseren volgens de aanvankelijke bedoelingen: een vlinder- en bij-vriendelijke aanplant mét goed beheer nadien.

Publieksactiviteiten

In april wordt een lezing georganiseerd, waarbij mevrouw Diliana Welink ons wijzer maakt over het leven van de wilde bij. Ze benadrukt het belang van de bij, ook bij de bestuiving van voedselgewassen. Goede beplanting, nestelgelegenheid en minder of geen bestrijdingsmiddelen acht ze belangrijke voorwaarden voor herstel van de insectenrijkdom.
Op Koningsdag staat de groep op de markt en geeft daar voorlichting, er worden diverse zakjes bloemenzaadmengsels verkocht, alsmede waaiers om de vele bijen en hommels uit elkaar te houden – wat nog niet meevalt. De interesse bij het publiek is zeker aanwezig.
In de plaatselijke bibliotheek is veel belangstelling voor het foldermateriaal over de bij en aldaar worden veel zakjes met bloemenzaad en waaiers verkocht.
Tenslotte wil de groep contact leggen met de basisscholen om ook kinderen te betrekken bij de bij en het bredere verhaal van herstel van natuurwaarden. Twee Bedumer imkers zijn betrokken bij de groep en genegen jong en oud voor te lichten over, in dit geval, de honingbij.

Biodiversiteitsherstel

De groep kan zich vinden in het zogeheten **Deltaplan voor Biodiversiteitsherstel**, dat onderschreven wordt door zowel natuur- en milieugroepen als organisaties als LTO-Nederland, de Rabobank, e.a. De groep (geen rechtspersoon) is graag bereid te vallen onder Wierde & Dijk, goedbeschouwd een verwante club van boeren en burgers, die ook het Deltaplan ondersteunt.

Tenslotte

Er melden zich gaandeweg enkele mooie initiatieven: een bewoner van Westerdijkshorn stelt 40 are beschikbaar voor bij-vriendelijke aanplant; de Vlinderstichting draagt mede de kosten. Mogelijk is er nog een terrein beschikbaar. En 's Heeren Loo Opmaat (wonen en zorg t.b.v. verstandelijk gehandicapten) denkt na over de productie van bijenhotels als onderdeel van de dagbesteding.
In de komende tijd hopen we nog meer goed nieuws te kunnen melden. Het thema leeft bij veel bewoners. Ondergetekenden fungeren als "trekkers" van de activiteiten in Bedum. Meer informatie is uiteraard verkrijgbaar.

Harry Hoving, tel. 06 49 60 64 88
email: hhj.hoving@gmail.com

Jan Wevers, tel. 06 36 22 06 68
email: wevers.bedum@hetnet.nl

GESLAAGDE BOERDERIJ-EXCURSIE

Voor het IVN Noord-Groningen heeft Wierde & Dijk op zaterdag 7 september jl. een boerderijexcursie georganiseerd, waarbij het thema 'Natuur op het boerenerf' centraal stond. Voor de excursie is een bezoek gebracht aan de Boerderij Eikemaheert van Piet Glas en Angela Rijnen en de boerderij Boelemaheerd van Evert Smink.

Beide boerderijen liggen in het Fivelgebied, een gebied dat zijn naam dankt aan de Fivel, een oude (getijde)rivier welke een aantal eeuwen geleden door het noordoosten van de provincie Groningen stroomde.

De Eikemaheert ligt aan de oude stroom van de Fivel. Het is een biologisch akkerbouwbedrijf waar naast traditionele akkerbouwgewassen ook veldbloemen worden geteeld en vleeskippen worden gehouden. Recent is hier een grote fruitboomgaard aangelegd, die wordt omsloten door een beplanting van inheemse bomen en struiken.

Boelemaheerd is een melkveebedrijf. Het mooie aan de landerijen rond de Boelemaheerd is dat het oude verkavelingspatroon nog in tact is. Overjarig riet wordt in de sloten op dit bedrijf getolereerd. In deze rietsloten zitten veel riet- en moerasvogels zoals de kleine karekiet, de rietzanger, de rietgors en de blauwborst. De fazant en bruine kiekendief worden eveneens waargenomen. In de graslanden rond de rietsloten foerageren regelmatig reeën.

Zowel de Eikemaheert al de Boelemaheert bezitten fraaie erfbeplantingen met (oude) bomen en struiken. Het gevolg hiervan is dat er diverse erfvogels - waaronder zwarte roodstaart, boerenzwaluw en kerkuil – worden gesignaleerd, alsmede diverse soorten vlinders, libellen en bijen. Tijdens de excursie zijn o.a. de vlindersoorten atalanta, distelvlinder en groot koolwitje en de libelsoort paardenbijter gespot. Daarnaast is ook een bruine kustsprinkhaan gezien. De organisatie van de dag kijkt terug op een geslaagde excursie.

Wintervoedselvelden in de Noordpolder

In de Noordpolder bij Usquert en Warffum is een kleine 100 hectare aan landbouwgrond bestemd voor boerenlandvogels. Deze percelen vallen onder het Collectief Midden Groningen (CMG) en zijn veelal ingericht als wintervoedselveld en vogelakker. In de wintermaanden kun je hier genieten van grote aantallen voedselzoekende vogels waaronder zaadeters zoals ringmus, groenling, houtduif, holenduif, vink, keep en geelgors. Daarnaast zijn hier regelmatig foeragerende blauwe reigers en grote zilverreigers te zien. De afgelopen winter waren er veel kepen, geelgorzen en meerdere grauwe gorzen. Dit zeldzame vogeltje, dat tot in de jaren '70 nog broedvogel was van het Noord-Groninger akkerland, was afgelopen winter met circa 30 vogels vertegenwoordigd in meerdere wintervoedselveldjes in de Noordpolder.

Het CMG biedt verschillende beheerpakketten voor agrarisch natuurbeheer waaronder:

1. Wintervoedselvelden
Deze bestaan voor 80-90% uit zomergraan aangevuld met fijnzadige bloeiende planten zoals vlas, boekweit, klaproos, korenbloem, ganzenbloem, zonnebloem en erwt. Het zomergraan is ideaal voor de grauwe gors en voor ander kleine zaadeters zoals vink en keep. Langs de Middendijk ligt ongeveer 12 hectare aan wintervoedselveldjes.

2. Vogelakkers
Dit zijn akkers met luzerne (70%), aangevuld met kruidenstroken (30%). Vogelakkers worden ingezaaid in stroken; deze manier van zaaien wordt ook wel het zebramodel genoemd. Voordat het broedseizoen begint wordt de helft van de kruidenstroken gemaaid, de andere helft wordt in de herfst gemaaid. Kruiden in de strook zijn onder andere: voederwikke, boekweit, lijnzaad(vlas), rolklaver, erwt, korenbloem, wilde cichorei, klaproos, karwij, smalle weegbree, slangenkruid en diverse grassen waaronder timotheegras, roodzwenkgras en Westerwolds raaigras. In de Noordpolder is ongeveer 45 hectare vogelakker. Doelsoorten van de vogelakkers zijn vooral roofvogels, zoals de kiekendief, die daar op muizen foerageren. Broeden gebeurt vaak in graanpercelen of rietvegetaties in de buurt.

3. Vogelgraanakker
Vergeleken met de huidige gangbare methode wordt op een vogelgraanakker 50% minder graan verbouwd. In plaats van 380 planten per vierkante meter, zit vogelgraan op maximaal 180 planten per vierkante meter. De rijafstand is bij vogelgraan minimaal 20 cm. Normaal is dat 11 cm. Door de ijlere plantbezetting en grotere rijafstand wordt extra ruimte voor vogels gecreëerd. Bijkomend voordeel is dat het gewas gezonder en schimmelvrij blijft. In vogelgraan worden geen insecticiden gebruikt. Hier profiteren vogels van die deze insecten benutten als (kuiken)voer. Vogelgraan schept o.a. mogelijkheden voor soorten als veldleeuwerik en kwartel. In de Noordpolder staat ongeveer 40 hectare aan vogelgraan.

Jongen bruine kiekendief op nest.

Grauwe gors in veldstruweel.

Keep in veldstruweel.

Zwerm kepen boven wintervoedselveldje.

Informatieve excursies op boerderij Elswerd

**2019 was het jaar van een seizoens-excursie-serie op boerderij Elswerd te Rottum.
Een groepje van ca. 12 mensen nam deel aan de excursie.
Na ontvangst met een kop koffie zijn we alle keren lekker naar buiten gegaan.
We hebben kunnen volgen wat er in het land gebeurt door het jaar heen.**

Winterexcursie

In de winter alles kaal en stil?
We hadden prachtig winters weer!
Alles berijpt, de wintergranen al groen op het land, rietkragen in de zon.
En er werd geploegd.

Zomerexcursie

Alles was weer anders:
De gerst was er al af, we liepen over de stoppels.
De tarwe is bijna rijp, de aardappelen nog iets te klein, maar lekker aan de groei.
En er tussen door allemaal bloeiende akkerranden!

Voorjaarsexcursie

Het was een frisse, winderige ochtend in april!
Het leek koud, maar er was toch wel een en ander te zien en te horen...
Het land lag klaar voor de aardappelen en suikerbieten, de akkerranden begonnen te groeien.
We konden de aren in de gerst al zien: helemaal onderin de stengel!
De rietvogels waren weer teruggekeerd.

Najaarsexcursie

Zaterdag 12 oktober was de laatste bijeenkomst in de serie van vier.
Met nog wat nieuwe deelnemers erbij waren we met 16 mensen. Op deze herfstdag zijn begonnen met een lekker stuk appeltaart.
Het weer was ons wederom goed gezind. Met de laarzen aan (geen luxe!) zijn we gaan wandelen over de boerderij.
Ook in dit seizoen is er veel te zien en te vertellen. Vooral de bloeiende groenbemesters trokken de aandacht.

Colofon

De Nieuwsbrief Wierde & Dijk is een uitgave van de vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer Noord-Groningen.

Redactie: PR-commissie Wierde & Dijk
Fotografie: Tjeerd Duursma, Joke Hellenberg-Boerma, Pieke Stevens, Emma Westers, Albert-Erik de Winter, Bert Neele en Klazien Louwes
Vormgeving: Fenatic, Oostwold
Druk: De Marge, Groningen

ISSN: 1879-4408

Contactpersonen Wierde & Dijk

Bestuursleden:

Attie Bos	0595-572107	bos.attie@gmail.com
Geert Bos	06-12 65 03 31	bos-schutter@online.nl
Piet Glas	0596-551244	pietglas@eikemaheert.nl
Harry Hoving	06-49 60 64 88	hhj.hoving@gmail.com
Koos Koop	06-54 24 718	kooskoop@hotmail.nl
Albert-Erik de Winter	06-30 60 57 37	aedewinter@hotmail.com

Postadres:
Wierde & Dijk, Stedumerweg 28, 9919 TE Loppersum
E: info@wierde-en-dijk.nl W: www.wierde-en-dijk.nl
Secretariaat: Aniëla Sirks, Middelstum